

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กและเยาวชนของชาติ เป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างมากในการที่จะเป็นผู้พัฒนาประเทศชาติต่อไป การที่เด็กจะเติบโตขึ้นและเป็นประชากรที่มีคุณภาพได้นั้นขึ้นอยู่กับกรอบมรดกของบิดามารดาในครอบครัว ดังนั้นการเป็นบิดามารดาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งโดยเฉพาะการทำหน้าที่ในการดูแลบุตร ซึ่งจะส่งผลต่อพัฒนาการของเด็ก บิดามารดาที่ทำหน้าที่ได้ดีย่อมทำให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย ทำให้เด็กเกิดกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม พัฒนาตนเอง ตลอดจนปกป้องเด็กให้รอดพ้นจากอันตรายต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินบทบาทหน้าที่ตามที่สังคมมุ่งหวัง เป็นประชากรที่มีคุณภาพของประเทศชาติ

ในปัจจุบันประเทศไทยได้พัฒนาสู่สังคมอุตสาหกรรม ประกอบกับปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม มีผลให้สังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปจากสังคมที่เกื้อกูลกันกลายเป็นสังคมที่แก่งแย่งแข่งขัน ทำให้ครอบครัวต้องประสบกับปัญหาต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ และความกดดันทางสังคม จึงก่อให้เกิดความเครียดต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ส่งผลให้บิดามารดาไม่สามารถทำหน้าที่ในครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่สาเหตุให้ครอบครัวไทยลดความมั่นคงลงไป เกิดการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ในครอบครัว สมาชิกในครอบครัวเกิดความขัดแย้ง ทะเลาะวิวาท จนกระทั่งเกิดการใช้ความรุนแรง เป็นการระบายออก บางครั้งถึงกับใช้ความรุนแรงทำร้ายหรือทารุณกรรมบุตร (child abuse) (คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, 2533)

การทารุณกรรมหรือการใช้ความรุนแรงต่อเด็ก พบว่าเป็นปัญหาทางด้านสุขภาพครอบครัว และสังคม ซึ่งเกิดขึ้นในทุกสังคมทั่วโลก และพบว่ามีอัตราที่สูงขึ้น จากการรายงานของกองทุนเพื่อเด็ก (Children's Defense Fund ; CDF) พบว่าในทุก ๆ วัน จะมีเด็กเกิดในครอบครัวที่ยากจน 2,660 คนต่อวัน และเด็ก 7,962 คนต่อวัน จะถูกทารุณกรรมจากทั่วโลก (Ameson, 1997) จากการศึกษาของคณะกรรมการแห่งชาติเพื่อการป้องกันการทารุณกรรมเด็กในสหรัฐอเมริกา (National Committee to Prevent Child Abuse ; NCPA, 1997) มีรายงานว่าในปี 1996 เด็กประมาณกว่า 3 ล้านคน ในสหรัฐอเมริกาถูกทารุณกรรมหรือทอดทิ้ง จากการศึกษา

ของ เดโร่ และวาง (Daro & Wang, 1997 cited in Chiocca, 1998 a) พบว่ามีเด็กตายมากกว่า 3 คนในทุก ๆ วัน ในสหรัฐอเมริกา จากสาเหตุการถูกละเมิดและการถูกทอดทิ้ง ส่วนในประเทศไทย ข้อมูลจากมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก มีสถิติการช่วยเหลือเด็กที่ถูกทารุณกรรมด้านร่างกายและทางเพศดังนี้ ปี พ.ศ. 2539 มีการช่วยเหลือเด็ก 112 ราย ปี 2540 มีการช่วยเหลือเด็ก 124 ราย ปี 2541 มีการช่วยเหลือเด็ก 91 ราย และปี 2542 มีการช่วยเหลือเด็ก 139 ราย และจากรายการศึกษาวิจัยในปี พ.ศ. 2540 พบว่าจากเด็ก จำนวน 413 คน ในกรุงเทพฯ ถูกละเมิดทารุณกรรมจากผู้ปกครองในครอบครัวถึงร้อยละ 81.8 (พรฤดี นิธิรัตน์, 2540)

ลักษณะของการใช้ความรุนแรงหรือทารุณกรรม จากการศึกษาและรายงานการวิจัยของคณะกรรมการแห่งชาติเพื่อป้องกันทารุณกรรมเด็กในประเทศสหรัฐอเมริกา (NCPCA) พบการทอดทิ้งเด็กร้อยละ 60 การทารุณกรรมด้านอารมณ์ ร้อยละ 40 การทารุณกรรมด้านร่างกาย ร้อยละ 23 และการทารุณกรรมทางเพศร้อยละ 9 (Chiocca, 1998 b) ซึ่งสัมพันธ์กับการรายงานของ โทมัส (Thomus, 1994 cited in Orton, 1996) ที่พบว่าการละเลยทอดทิ้งเด็กพบได้มากที่สุดคือ ร้อยละ 52 การทารุณกรรมด้านร่างกาย พบรองลงมาคิดเป็นร้อยละ 25 ส่วนการทารุณกรรมทางเพศ พบร้อยละ 13 ของการทารุณกรรมในเด็ก ซึ่งจะเห็นว่าในประเทศสหรัฐอเมริกา มีการทารุณกรรมเด็กโดยการทอดทิ้งเด็กสูงที่สุด ในประเทศไทยจากข้อมูลการรายงานของมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กในปี พ.ศ. 2539 พบเด็กถูกล่วงเกินทางเพศมากที่สุดเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ ถูกละเมิดทารุณกรรม โสเภณีเด็ก แรงงานเด็ก หาย-ลักพา และอื่น ๆ ตามลำดับ และสถิติปี พ.ศ. 2540-พ.ศ. 2542 พบว่าอันดับ 1 ยังคงเป็นการล่วงเกินทางเพศเช่นเดิม โดยในปี 2540 มีจำนวนถึง 94 ราย ปี 2541 พบ 75 ราย และเพิ่มขึ้นเป็น 120 รายในปี 2542 และจากการศึกษาของ พรฤดี นิธิรัตน์ (2540) จากการสำรวจการกระทำทารุณกรรมต่อเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 413 คน พบการทำทารุณกรรมทางร่างกายมากที่สุด ร้อยละ 66.1 ด้านจิตใจร้อยละ 64.2 และการทอดทิ้งปล่อยปละละเลยร้อยละ 40.4 แต่ไม่พบการทารุณกรรมทางเพศ (เด็กบางคนพบว่าถูกละเมิดทารุณกรรมมากกว่า 1 ด้าน) การรวบรวมสถิติในเมืองไทยยังไม่มีหน่วยงานกลางในการรวบรวมข้อมูล ตัวเลขที่ได้ยังเป็นของแต่ละหน่วยงานซึ่งจะมีความแตกต่างกันตามลักษณะงานและการช่วยเหลือ อย่างไรก็ตามจากรายงานต่าง ๆ พบว่า ปัญหาเด็กถูกทอดทิ้ง ถูกกระทำรุนแรงหรือทารุณกรรมจากครอบครัวและสังคมทั่วไปในปัจจุบันมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น (ฝน แสงสิงแก้ว, 2543) ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ รายงานขององค์กรมูลนิธิที่ทำงานทางด้านสวัสดิภาพ และสิทธิของเด็ก หรือรายงานของบุคลากรทางการแพทย์ สิ่งที่ยังรายงานทั้งหลายสะท้อนให้เห็นอย่างเดียวกันคือ ความรุนแรงของปัญหาที่เพิ่มขึ้น และ

มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นอย่างมากในอนาคตอันใกล้นี้ ความรุนแรงของปัญหาในที่นี้ หมายถึง จำนวนเด็กที่ถูกกระทำทารุณกรรม อายุของเด็ก รูปแบบของการกระทำ ลักษณะของการบาดเจ็บ และลักษณะของผู้กระทำ (โยเซฟ ชื่อเพียร์รธรรม, 2541) โดยเฉพาะพบว่าบิดามารดามีแนวโน้มว่าจะเป็นบิดามารดาที่ใช้ความรุนแรงต่อเด็กมากขึ้น

เด็กที่ถูกบิดามารดาทารุณกรรมหรือปฏิบัติด้วยความรุนแรงจะพบได้ในทุกช่วงอายุ จากรายงานการศึกษาของ ฟอนทาน่า (Fontana, 1985) จะพบว่าเด็กในช่วงอายุต่ำกว่า 5 ปี ถูกทารุณกรรมร้อยละ 32 อายุ 5-9 ปี พบร้อยละ 27 ช่วงอายุ 10-14 ปี พบร้อยละ 27 และอายุ 14-18 ปี พบร้อยละ 14 จากตัวเลขจะเห็นว่าช่วงอายุวัยก่อนเรียนมีการถูกทารุณกรรมมากที่สุด เนื่องจากในเด็กวัยก่อนเรียนเป็นวัยแห่งการเริ่มต้นเรียนรู้โลกและสังคมภายนอก รวมทั้งการปรับตัวในการดำเนินชีวิตโดยเฉพาะเป็นวัยที่มีความสำคัญและเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อในพัฒนาการทางจิตสังคม ซึ่งได้แก่การเป็นตัวของตัวเองทั้งในด้านความคิดการเรียนรู้ และความอยากรู้อยากเห็น ข้างสงสัย (autonomy versus shame and doubt) จะเกิดในช่วงอายุ 2 ปี-4 ปี โดยเด็กจะชอบความเป็นอิสระ มักจะปฏิเสธสิ่งที่บิดามารดาเสนอให้ไม่ว่าเขาจะต้องการหรือไม่ก็ตาม จะยืนยันตัวเองในสิ่งที่ตนเองต้องการ และมักจะตามมาด้วยความโกรธและการขัดคำสั่งของบิดามารดา (Newman & Newman, 1984) ซึ่งถ้าบิดามารดาไม่เข้าใจเด็ก ก็จะนำไปสู่การใช้วิธีการลงโทษเพื่อให้เด็กทำในสิ่งที่ตนต้องการ และในช่วงอายุ 4 ปี-6 ปี เด็กจะมีความคิดริเริ่มกับความรู้สึกผิด (initiative versus guilt) โดยเด็กจะสนใจในสิ่งแวดล้อมรอบตัวของเขา ข้างซักถาม และอยากรู้อยากเห็นที่จะค้นหาหรือทดลองทำสิ่งต่าง ๆ เด็กจึงมักจะละเมิดคำสั่งของบิดามารดา และเนื่องจากเด็กยังไม่สามารถที่จะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดีนัก จึงอาจทำให้เกิดความเสียหาย ทำให้บิดามารดาโกรธและลงโทษเด็ก (Newman & Newman, 1984) นอกจากนั้นจากพัฒนาการของเด็กในช่วงวัยก่อนเรียน ทำให้เด็กจะมีลักษณะ ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ ขาดทักษะความรู้ในเรื่องของการใช้ภาษา การปฏิบัติกิจกรรมรวมทั้งทักษะในการเข้าสังคม ซึ่งทำให้บิดามารดาเกิดความสับสน และเชื่อว่าการลงโทษทางร่างกายเด็กจะเป็นเพียงวิธีเดียวที่บิดามารดา จะใช้ในการอบรมสั่งสอนเด็ก เด็กจึงมักจะถูกบิดามารดาลงโทษ (Atean, 1997) และเด็กวัยก่อนเรียนยังเป็นแหล่งของความเครียด เนื่องจากเป็นวัยที่ต้องพึ่งพาบิดามารดา ทำให้บิดาหรือมารดาที่ทำหน้าที่ในการดูแลต้องดูแลตลอดเวลา ขาดการพักผ่อนหรือผ่อนคลายร่างกายและจิตใจ จึงทำให้เหนื่อยล้า โมโห หงุดหงิดและหันมาลงกับเด็ก และสิ่งที่จะต้องมีผู้ดูแลบิดาหรือมารดาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหยุดทำงานทำให้รายได้ของครอบครัวลดลงก่อให้เกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจในครอบครัว จึงก่อให้เกิดความเครียดต่อบิดามารดามากขึ้น เกิดการใช้วิธีการที่รุนแรงต่อเด็ก ในขณะที่สภาพร่างกาย

ของเด็กยังไม่แข็งแรงเพียงพอ การถูกระทบกระเทือนจากการลงโทษ ทำให้เด็กตกอยู่ในภาวะอันตราย ซึ่งเป็นที่น่าวิตกอย่างยิ่ง ถ้าเด็กเหล่านี้ไม่ได้รับการรักษา หรือยังไม่มีแนวทางในการป้องกัน เพราะในเด็กวัยก่อนเรียน จำเป็นต้องได้รับการดูแลจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองทั้งเป็นวัยที่ไม่สามารถจะปกป้องตัวเองจากอันตรายได้ และที่สำคัญวัยก่อนเรียนมีความสำคัญต่อการพัฒนาการทั้งด้านจิตใจ สติปัญญาและอารมณ์ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานต่อไปเมื่อเป็นผู้ใหญ่

การทารุณกรรมต่อเด็กจะส่งผลกระทบต่อตัวเด็ก 3 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และ จิตใจ ซึ่งส่งผลต่อพัฒนาของเด็กทางด้านอารมณ์ พฤติกรรมและสติปัญญาของเด็ก อาจทำให้เด็กมีอาการซึมเศร้า เก็บกด หรือมีการต่อต้านอย่างรุนแรงต่อคำสั่งของผู้ใหญ่ตลอดจนมีพฤติกรรมที่แสดงปัญหาทางอารมณ์ที่ผิดปกติอื่น ๆ และผลกระทบด้านสุดท้ายคือ ผลกระทบต่อพฤติกรรมของเด็กในระยะยาว การใช้ความรุนแรงต่อเด็กจะสะสมให้เด็กเรียนรู้วิธีแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยการใช้ความรุนแรงและใช้กำลังในการตัดสินใจปัญหา (จันทร์ชนก โยธินชัชวาล, 2541) นอกจากนั้นการใช้ความรุนแรงต่อเด็ก ยังเป็นสาเหตุสำคัญที่นำไปสู่ปัญหาสังคม ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเด็กเร่ร่อน เด็กขอทาน เด็กติดยาเสพติด การทำผิดกฎหมาย และปัญหาโสเภณีเด็ก เป็นต้น การช่วยเหลือเด็กเหล่านี้ของหน่วยงานต่าง ๆ ก็ยังพบอุปสรรคมากมาย ยังมีเด็กที่เป็นเหยื่อของการใช้ความรุนแรงหรือถูกทารุณกรรมในครอบครัวและไม่ได้รับการช่วยเหลืออีกเป็นจำนวนมาก ปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อเด็กหรือการทารุณกรรมในเด็กจึงเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่งของสังคมไทยที่นับวันจะรุนแรงมากขึ้น

การศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการใช้ความรุนแรงหรือการทารุณกรรมต่อเด็กวัยก่อนเรียน พบว่าการที่บิดามารดามีแนวโน้มที่จะใช้ความรุนแรงต่อเด็กนั้นเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ หลายประการ ซึ่งพอจะสรุปได้เป็น 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลของบิดามารดา (characteristic of parent) บริบทของแหล่งความเครียดและการสนับสนุน (contextual sources of stress and support) และคุณลักษณะเฉพาะของเด็ก (characteristic of the child) ซึ่งปัจจัยทั้งสามด้าน ส่งผลให้บิดามารดาไม่สามารถทำหน้าที่บิดามารดาที่เหมาะสมได้ (Belsky, 1984) และจากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาทั้งในและต่างประเทศส่วนใหญ่พบว่าเป็นการศึกษาปัจจัยด้านใดด้านหนึ่งกับการทารุณกรรมเด็กหรือแนวโน้มการใช้ความรุนแรงต่อเด็ก โดยเฉพาะในเมืองไทย การศึกษาจะเน้นไปที่กลุ่มเด็กวัยเรียนและผู้หญิง โดยแยกศึกษาแต่ละปัจจัย เช่น การศึกษาการกระทำรุนแรงด้านร่างกายและจิตใจของเด็กโดยบิดามารดาซึ่งศึกษาเฉพาะปัจจัยด้านเด็กในเด็กชั้นประถมปีที่ 6 (พรรณี เอื้อวัฒนา, 2542) และจากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่ายังไม่มีการศึกษาในเด็กวัยก่อนเรียนทั้ง ๆ ที่เป็นช่วงวัยที่มีอุบัติการณ์ถูกกระทำรุนแรงหรือถูกทารุณกรรมค่อนข้างสูง

รวมทั้งการศึกษาลักษณะส่วนใหญ่เป็นการศึกษาการกระทำรุนแรงหรือการทารุณกรรมที่เกิดขึ้นแล้ว ไม่ได้เป็นการศึกษาเพื่อประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการทารุณกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาปัจจัยทั้ง 3 ด้านดังกล่าวได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลของบิดามารดา ปัจจัยด้านบริบทของแหล่งความเครียดและการสนับสนุน และปัจจัยด้านคุณลักษณะเฉพาะของเด็ก ที่คาดว่าจะมีผลต่อแนวโน้มการเป็นบิดามารดาที่ใช้ความรุนแรงต่อเด็กวัยก่อนเรียน ผลการวิจัยที่ได้คาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อการดูแลครอบครัว หมายถึง การดูแลภาวะสุขภาพของสมาชิกในครอบครัวอันประกอบด้วย บิดา มารดา บุตรและสมาชิกอื่น ๆ เพื่อรักษาความสมดุลของครอบครัว โดยการให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สมาชิกในครอบครัวให้สามารถแสดงบทบาทที่เหมาะสม โดยเฉพาะการทำหน้าที่ของบิดามารดาในการดูแลและอบรมสั่งสอนบุตร รวมทั้งการจัดการกับปัญหาภายในครอบครัวด้วยวิธีการที่เหมาะสม มิให้เกิดการใช้ความรุนแรงต่อเด็ก และสมาชิกในครอบครัวเพื่อให้ครอบครัวมีพัฒนาการของครอบครัวอย่างเหมาะสมซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวโน้มการเป็นบิดา/มารดาที่ใช้ความรุนแรงด้านร่างกายต่อบุตรวัยก่อนเรียน
2. เพื่อศึกษาอิทธิพล และความสามารถในการร่วมกันทำนายของปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลของบิดา/มารดา ปัจจัยด้านบริบทของแหล่งความเครียดและการสนับสนุน และปัจจัยด้านคุณลักษณะเฉพาะของเด็ก ต่อแนวโน้มการเป็นบิดา/มารดาที่ใช้ความรุนแรงด้านร่างกายต่อบุตรวัยก่อนเรียน

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลของบิดา/มารดา ได้แก่ อายุ ประวัติการถูกทารุณกรรมในวัยเด็ก ประวัติการใช้ความรุนแรงในครอบครัว ปัจจัยด้านบริบทของแหล่งความเครียดและการสนับสนุน ได้แก่ การศึกษาของบิดา/มารดา รายได้ของครอบครัว อาชีพของบิดา/มารดา ลักษณะของครอบครัว สัมพันธภาพของคู่สมรส และปัจจัยด้านคุณลักษณะเฉพาะของเด็ก ได้แก่ ลักษณะพื้นฐานทางอารมณ์ของเด็ก มีอิทธิพลต่อแนวโน้มการเป็นบิดามารดาที่ใช้ความรุนแรงด้านร่างกายต่อบุตรวัยก่อนเรียน และสามารถร่วมทำนายแนวโน้มการเป็นบิดามารดาที่ใช้ความรุนแรงด้านร่างกายต่อบุตรวัยก่อนเรียนได้

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการมุ่งศึกษาแนวโน้มการเป็นบิดา/มารดาที่ใช้ความรุนแรงด้านร่างกายต่อบุตรวัยก่อนเรียน และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลและสามารถร่วมทำนายแนวโน้มการเป็นบิดา/มารดาที่ใช้ความรุนแรงด้านร่างกายต่อบุตรวัยก่อนเรียน โดยศึกษาในบิดาหรือมารดาที่มีบุตรอายุระหว่าง 3 ปี-5 ปี 11 เดือน ที่ศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 1-3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 ถึงวันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2544

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวโน้มการเป็นบิดามารดาที่ใช้ความรุนแรงด้านร่างกายต่อบุตรวัยก่อนเรียนได้แก่

1.1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของบิดา/มารดา ได้แก่ อายุของบิดา/มารดา ประวัติการถูกทารุณกรรมในวัยเด็ก ประวัติการใช้ความรุนแรงในครอบครัว

1.2 บริบทของแหล่งความเครียดและการสนับสนุน ได้แก่ การศึกษาของบิดา/มารดา รายได้ของครอบครัว อาชีพของบิดา/มารดา ลักษณะของครอบครัว สัมพันธภาพของคู่สมรส

1.3 คุณลักษณะเฉพาะของเด็ก ได้แก่ พื้นฐานทางอารมณ์ของเด็ก

2. ตัวแปรตาม คือ แนวโน้มการเป็นบิดามารดาที่ใช้ความรุนแรงด้านร่างกายต่อบุตรวัยก่อนเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เด็กวัยก่อนเรียน คือ เด็กที่มีอายุ 2 ปี ถึง 6 ปี (Newman & Newman, 1984) ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาในกลุ่มบิดาหรือมารดาที่มีบุตรศึกษาในโรงเรียนอนุบาลจึง หมายถึง เด็กที่มีอายุระหว่าง 3 ถึง 5 ปี 11 เดือน ที่ศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล ในปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

2. ประวัติการถูกทารุณกรรมในวัยเด็กของบิดามารดา หมายถึง การถูกเลี้ยงดูในวัยเด็กของบิดาหรือมารดา ด้วยความรุนแรงจากบุคคลในครอบครัว ประเมินโดยแบบสอบถามถึงการถูกระทำได้ด้วยวิธีการรุนแรงที่ไม่ควรเกิดขึ้นกับเด็กทั้งด้านร่างกายและอารมณ์ ซึ่งถ้า ตอบว่าเคยถูกระทำไม่ว่าแบบใดก็ตามถือว่ามีประวัติการถูกทารุณกรรมในวัยเด็ก เช่น การเขียนตีด้วยไม้

หรือวัสดุอื่น ๆ การจับศีรษะไขข้อกับพื้นหรือผนัง การเตะต่อย ไขข้อของร้อน หรืออาดูร การดูดำด้วย ถ้อยคำที่รุนแรง เป็นต้น

3. ประวัติการใช้ความรุนแรงในครอบครัว หมายถึง ประวัติในอดีตของบิดาหรือ มารดาในครอบครัวเดิมว่าเคยเห็นการใช้ความรุนแรงในครอบครัวหรือไม่ ตัวอย่างเช่น การทะเลาะวิวาทของบุคคลในครอบครัว การทำร้ายร่างกายกันของบุคคลในครอบครัว ประเมินโดยใช้แบบสอบถามถึงเหตุการณ์ความรุนแรงที่ผู้ตอบแบบสอบถามเคยพบเห็นในครอบครัว ซึ่งถ้า ตอบว่า เคยเห็นการกระทำรุนแรงถือว่ามีประวัติการใช้ความรุนแรงในครอบครัว

4. แนวโน้มการเป็นบิดามารดาที่ใช้ความรุนแรงต่อบุตรวัยก่อนเรียน หมายถึง ความเสี่ยงที่บิดาหรือมารดาจะกระทำรุนแรงต่อบุตรวัยก่อนเรียน ที่ก่อให้เกิดอันตราย หรือคุกคามต่อ สุขภาพ หรือสวัสดิภาพ ด้านร่างกาย ด้วยการทำให้บาดเจ็บทางร่างกาย ประเมินโดยใช้แบบ ประเมินแนวโน้มการทารุณกรรมเด็กที่พัฒนามาจากแบบประเมินแนวโน้มการทารุณกรรมเด็ก (Child Abuse Potential Inventory ; CAPI) ของ มิลเนอร์ (Milner, 1994)

5. บิดามารดาที่มีบุตรวัยก่อนเรียน หมายถึง บิดาหรือมารดาที่มีบุตรอายุ 3 ปี-5 ปี 11 เดือน โดยต้องเป็นบุตรที่สืบสายโลหิต ที่ศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 1-3 ปีการศึกษา 2544 ของ โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี และมีสถานภาพการ สมรสคู่ คืออยู่ร่วมกันฉันท์สามีภรรยา

6. อายุของบิดามารดา หมายถึง อายุเต็มปีของบิดาหรือมารดา เมื่อวันที่สอบถาม

7. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดที่บิดาหรือมารดาได้รับ โดยนับ เป็นจำนวนปีของการศึกษาที่บิดาหรือมารดาได้รับ

8. อาชีพของบิดามารดา หมายถึง อาชีพหลักในปัจจุบันของบิดาหรือมารดา แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

8.1 ไม่ได้ประกอบอาชีพ หมายถึง ไม่ได้ประกอบอาชีพที่มีรายได้ตอบแทน คือ เป็นพ่อบ้าน หรือแม่บ้าน

8.2 อาชีพใช้แรงงาน หมายถึง อาชีพที่ต้องใช้แรงงานเป็นหลักโดยไม่คำนึงถึง วุฒิทางการศึกษา ได้แก่ เกษตรกรรม รับจ้างแบกหามหรือรับจ้างใช้แรงงานทั่วไป กรรมกร พนักงานทำความสะอาด ยามรักษาความปลอดภัย ลูกจ้างร้านค้า หรือค้าขายที่ไม่มีร้านค้าที่มี ลักษณะเป็นสิ่งปลูกสร้างที่มั่นคง เช่น หาบเร่ หรือปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตามที่มีลักษณะงานที่ต้องใช้ แรงงานเป็นหลัก

8.3 อาชีพไม่ได้ใช้แรงงาน หมายถึง อาชีพที่ต้องใช้ความสามารถทางวิชาการ ได้แก่ รับราชการ เช่น นักวิชาการต่าง ๆ ครูอาจารย์ แพทย์ พยาบาล พนักงานรัฐวิสาหกิจหรือพนักงานในหน่วยงานเอกชน ที่มีลักษณะงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถเชิงวิชาการ และนักธุรกิจที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยมีสถานประกอบการที่เป็นสิ่งปลูกสร้างที่มีลักษณะมั่นคง

9. รายได้ของครอบครัว หมายถึง รายได้ต่อเดือนของสมาชิกในครอบครัวรวมกันที่นับจำนวนเต็มเป็นบาทแบ่งออกเป็น 8 ระดับรายได้ โดยใช้รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน ของปี พ.ศ. 2542 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ เป็นเกณฑ์ในการแบ่งได้ดังนี้

- 9.1 กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 3300 บาท ต่อเดือน
- 9.2 กลุ่มที่มีรายได้ 3300 บาท ต่อเดือนขึ้นไป แต่น้อยกว่า 6300 บาท ต่อเดือน
- 9.3 กลุ่มที่มีรายได้ 6300 บาท ต่อเดือนขึ้นไป แต่น้อยกว่า 9300 บาท ต่อเดือน
- 9.4 กลุ่มที่มีรายได้ 9300 บาท ต่อเดือนขึ้นไป แต่น้อยกว่า 12300 บาท ต่อเดือน
- 9.5 กลุ่มที่มีรายได้ 12300 บาท ต่อเดือนขึ้นไป แต่น้อยกว่า 15300 บาท ต่อเดือน
- 9.6 กลุ่มที่มีรายได้ 15300 บาท ต่อเดือนขึ้นไป แต่น้อยกว่า 18300 บาท ต่อเดือน
- 9.7 กลุ่มที่มีรายได้ 18300 บาท ต่อเดือนขึ้นไป แต่น้อยกว่า 21300 บาท ต่อเดือน
- 9.8 กลุ่มที่มีรายได้ 21300 บาท ต่อเดือนขึ้นไป แต่น้อยกว่า 24300 บาท ต่อเดือน
- 9.9 กลุ่มที่มีรายได้ 24300 บาท ต่อเดือนขึ้นไป แต่น้อยกว่า 27300 บาท ต่อเดือน
- 9.10 กลุ่มที่มีรายได้ 27300 บาท ต่อเดือนขึ้นไป แต่น้อยกว่า 30300 บาท ต่อเดือน
- 9.11 กลุ่มที่มีรายได้ 30300 บาท ต่อเดือนขึ้นไป

10. ประเภทของครอบครัว หมายถึง ลักษณะครอบครัว ที่เด็กและบิดามารดาอาศัยอยู่ในปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ตามลักษณะความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว คือ

10.1 ครอบครัวเดี่ยว หมายถึง ครอบครัวที่ประกอบด้วยบิดามารดาบุตร และคนอาศัยอื่น ๆ ที่มีได้เกี่ยวข้องเป็นญาติ

10.2 ครอบครัวขยาย หมายถึง ครอบครัวที่ประกอบด้วยบิดามารดาบุตร และยังมีญาติคนอื่น ๆ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา ลูกพี่ลูกน้อง และคนอาศัยอื่น ๆ ที่มีได้เกี่ยวข้องเป็นญาติ

11. ลักษณะพื้นฐานทางอารมณ์ของเด็ก หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมส่วนบุคคล และลักษณะของการตอบสนองของเด็กวัยก่อนเรียน ประเมินโดยแบบประเมินพื้นฐานทางอารมณ์ของเด็กวัยก่อนเรียนที่ดัดแปลงมาจากของ วังนีย์ ไทรวงาม (2539)

12. สัมพันธภาพของคู่สมรส หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบิดาและมารดาของเด็กวัยก่อนเรียน ประเมินโดยใช้แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาที่ดัดแปลงมาจากของ วัวนี ไทรวงาม (2539) ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างบิดาและมารดาในการดำเนินชีวิตประจำวัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อคัดทำนายแนวโน้มการเป็นบิดา/มารดาที่ใช้ความรุนแรงต่อบุตรวัยก่อนเรียน ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรที่ทำงานเกี่ยวกับเด็กและครอบครัว อาทิเช่น แพทย์ พยาบาล ครู นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ สามารถประเมินภาวะเสี่ยงของการเป็นบิดา/มารดาที่ใช้ความรุนแรงต่อเด็ก และเป็นข้อมูลในการวางแผนการให้คำปรึกษา แนะนำ และส่งเสริมการเป็นบิดามารดาที่เหมาะสม
2. เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นพื้นฐานในการทำงานของหน่วยงานและบุคคลที่ทำงานเกี่ยวกับเด็กและครอบครัว รวมทั้งเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของหน่วยงานต่าง ๆ ในการป้องกันและช่วยเหลือการทารุณกรรมเด็กในครอบครัว เพื่อให้สามารถช่วยเหลือเด็กและครอบครัวได้รวดเร็ว ก่อนที่เหตุการณ์จะรุนแรงมากขึ้น
3. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการทำหน้าที่บิดามารดา การใช้ความรุนแรง หรือการทารุณกรรมต่อเด็กในครอบครัวต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวโน้มการเป็นบิดามารดาที่ใช้ความรุนแรงต่อเด็กวัยก่อนเรียนครั้งนี้ได้นำแนวคิดทฤษฎี ของ เบลสกี (Belsky, 1984) มาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งเบลสกีเป็นผู้คิดค้นทฤษฎีกระบวนการของสมรรถนะในการทำหน้าที่บิดามารดา (a process model of competent parental functioning) ทฤษฎีนี้มีรากฐานมาจากทฤษฎีนิเวศวิทยา (ecological theory) ของ เออเนส (Ernest, 1870 cited in Belsky, 1984) ในทฤษฎีนี้เบลสกีมุ่งเน้นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำหน้าที่ของบิดามารดา โดยมองที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตร ซึ่งเป็นสาเหตุของการทำหน้าที่บิดามารดาที่ไม่มีประสิทธิภาพ โดยศึกษาในกลุ่มบิดามารดาที่ใช้ความรุนแรง และทอดทิ้งบุตร (Belsky, 1984)

ทฤษฎีของเบลสกีอธิบายว่า สมรรถนะของการทำหน้าที่บิดามารดาได้รับอิทธิพลจากปัจจัย 3 ด้าน คือ (Belsky, 1984)

1. คุณลักษณะส่วนบุคคลของบิดามารดา ซึ่งเป็นผลมาจาก ประวัติพัฒนาการของ บิดามารดา และแหล่งการสนับสนุนทางจิตใจของบิดามารดา (the parent's ontogenic origins and personal psychological resources)
2. บริบทของแหล่งความเครียดและการสนับสนุน (contextual sources of stress and support) ได้แก่ สัมพันธภาพของคู่สมรส (the marital relationship) เครือข่ายทางสังคม (social network) และการทำงาน (employment)
3. ลักษณะเฉพาะของเด็ก (the child's characteristics of the individuality) ได้แก่ พื้นฐานทางอารมณ์ของเด็ก (child temperament)

คุณลักษณะส่วนบุคคลของบิดามารดา

คุณลักษณะของบิดามารดา ซึ่งหมายถึงลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพของบิดามารดาแต่ละคนนั้น เป็นผลมาจากประวัติทางพัฒนาการ จากการเลี้ยงดูของบิดามารดาตั้งแต่วัยเด็ก มีงานวิจัยที่สนับสนุนและอธิบายถึงเหตุผลเกี่ยวกับประวัติทางพัฒนาการและบุคลิกภาพซึ่งมีอิทธิพลต่อการเป็นบิดามารดา อาทิ เช่น การศึกษาของ บอมรินด์ (Bomrind, 1967, 1971 cited in Belsky, 1984) พบว่าในช่วงวัยก่อนเรียน การเลี้ยงดูและการเอาใจใส่ที่ดี จะเป็นการส่งเสริมความสามารถในการเป็นผู้ใหญ่ที่ดี มีความสามารถทางความคิด มีความอดทนและความพยายามเพื่อความสำเร็จ การที่เด็กได้รับการเลี้ยงดูที่ดี ก็จะเป็นผู้ใหญ่ที่มีบุคลิกภาพเหมาะสมมีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจทำให้สามารถเป็นบิดามารดาที่มีประสิทธิภาพต่อไป ส่วนเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะมีประวัติถูกทำร้ายในวัยเด็ก ก็จะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีปัญหาด้านบุคลิกภาพ อารมณ์ และจิตใจ กลายเป็นบิดามารดาที่ใช้ความรุนแรงต่อบุตร (Belsky, 1984) จะเห็นได้ว่าพัฒนาการในอดีตของบิดามารดา มีผลต่อบุคลิกภาพและความฉลาดทางจิตใจของบิดามารดาและส่งผลต่อการทำหน้าที่บิดามารดา

จากข้อมูลต่าง ๆ พบว่าประวัติพัฒนาการ มีผลกระทบต่อบุคลิกลักษณะและความฉลาดด้านจิตใจของบิดามารดา และส่งผลต่อการทำหน้าที่ของบิดามารดา ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้สนใจที่จะนำตัวแปรด้านอายุ และประวัติพัฒนาการในอดีตของบิดามารดา โดยเน้นที่ประวัติการถูกทารุณกรรมในวัยเด็ก และประวัติการใช้ความรุนแรงในครอบครัว ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการทำหน้าที่บิดามารดาที่ก่อให้เกิดการใช้ความรุนแรงต่อบุตร

บริบทของแหล่งความเครียดและการสนับสนุน

บริบทแวดล้อมของความสัมพันธ์ของบิดามารดากับบุตร หมายถึง บริบทของแหล่งความเครียดและการสนับสนุน เป็นปัจจัยที่เป็นตัวสนับสนุนหรือบั่นทอนการทำหน้าที่บิดามารดา ซึ่งได้แก่ สัมพันธภาพของคู่สมรส เครือข่ายทางสังคม และการทำงาน เบลสกี (Belsky, 1984) อธิบายว่ามีอิทธิพลโดยตรงต่อการทำหน้าที่ของบิดามารดา และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อบุคลิกภาพ ความผาสุก ทางจิตใจของบิดามารดาซึ่งส่งผลต่อการทำหน้าที่บิดามารดาและพัฒนาการของเด็กตามลำดับ

สัมพันธภาพของคู่สมรส เบลสกี (Belsky, 1984) อธิบายว่า สัมพันธภาพของคู่สมรสเป็นเหมือนระบบสนับสนุนหลักสำหรับการทำหน้าที่บิดามารดา โดยการสนับสนุนทางบวก ซึ่งหมายถึงการมีสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรสที่ดี จะช่วยสนับสนุนการทำหน้าที่บิดามารดา (Pederson, 1982 cited in Belsky, 1984) และสอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่าบิดาที่ได้รับการสนับสนุนจากภรรยาจะมีสมรรถนะสูงในการเอาใจใส่เด็กที่มีลักษณะเป็นเด็กเลี้ยงยาก (Gibaud-Wallston & Wandersman, 1978 cited in Belsky, 1984) จะเห็นได้ว่าสัมพันธภาพของคู่สมรสมีผลกระทบทางตรงและทางอ้อมต่อการเป็นบิดามารดา โดยสัมพันธภาพของคู่สมรสที่ดีจะช่วยส่งเสริมสนับสนุนการทำหน้าที่บิดามารดา ในทำนองเดียวกันสัมพันธภาพของคู่สมรสที่ไม่ดีจะก่อให้เกิดความเครียด และบั่นทอนการทำหน้าที่ของบิดามารดา

เครือข่ายทางสังคม การที่บิดามารดาแยกตัวออกจากสังคม หรือมีเครือข่ายทางสังคมน้อย เป็นภาวะเสี่ยงต่อการทำหน้าที่ไม่เหมาะสมของบิดามารดา (dysfunction) ในกรณีนี้เด็กถูกทารุณกรรม การมีเครือข่ายทางสังคมโดยการมีการพบปะกับเพื่อน เพื่อนบ้าน และสร้างความสัมพันธ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ เป็นการสนับสนุนจากเครือข่ายทางสังคมที่สามารถส่งเสริมความมีคุณค่าในตนเอง เพิ่มความอดทนอดกลั้น และมีความเอาใจใส่ต่อการแสดงบทบาทการเป็นบิดามารดา ในทางตรงกันข้ามการมีเครือข่ายทางสังคมไม่ดีก็จะกลายเป็นแหล่งความเครียดของบิดามารดา ที่ส่งผลต่อการทำหน้าที่บิดามารดาที่ไม่มีประสิทธิภาพด้วยเช่นเดียวกัน (Belsky, 1984)

การทำงาน ปัจจัยด้านการทำงานของบิดามารดา ได้แก่ การไม่ได้ทำงาน หรือการทำงาน และความพึงพอใจต่องานที่ทำ มีผลกระทบต่อคุณภาพของพฤติกรรมการเป็นมารดาและคู่สมรส (Schubert, Bradley-Johnson, & Nuttal, 1980 cited in Belsky, 1984) การทำงานของมารดาที่ก่อให้เกิดความเครียดมีผลต่อความสัมพันธ์ของสามีและบุตร โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีรายได้น้อย นอกจากนั้นยังพบว่า ความพึงพอใจในการทำงานมีความเกี่ยวข้องกับการลงโทษรุนแรงต่อ

เด็ก ซึ่งสนับสนุนโดยผลจากการศึกษาระยะยาวในการทำงานของบิดา ที่พบว่าคุณลักษณะส่วนตัวมีการเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะงาน โดยเฉพาะความไม่พึงพอใจในงาน ที่ต้องมีการทุ่มเทเวลาและแรงกายในการทำงาน พบว่า บิดาจะมีอารมณ์ฉุนเฉียว โกรธง่าย มีความอดทนต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ แมคคินเลย์ (Mackinley, 1964 cited in Belsky, 1984) ที่ว่า ความพึงพอใจในการทำงานของบิดามีความสัมพันธ์ทางลบกับการใช้การลงโทษรุนแรงในการฝึกระเบียบวินัยบุตร (Mackinley, 1964 cited in Belsky, 1984) ในปัจจัยด้านการทำงานของบิดามารดานั้นทั้งลักษณะของงานและความพึงพอใจในการทำงานมีอิทธิพลต่อการทำหน้าที่ของบิดามารดา

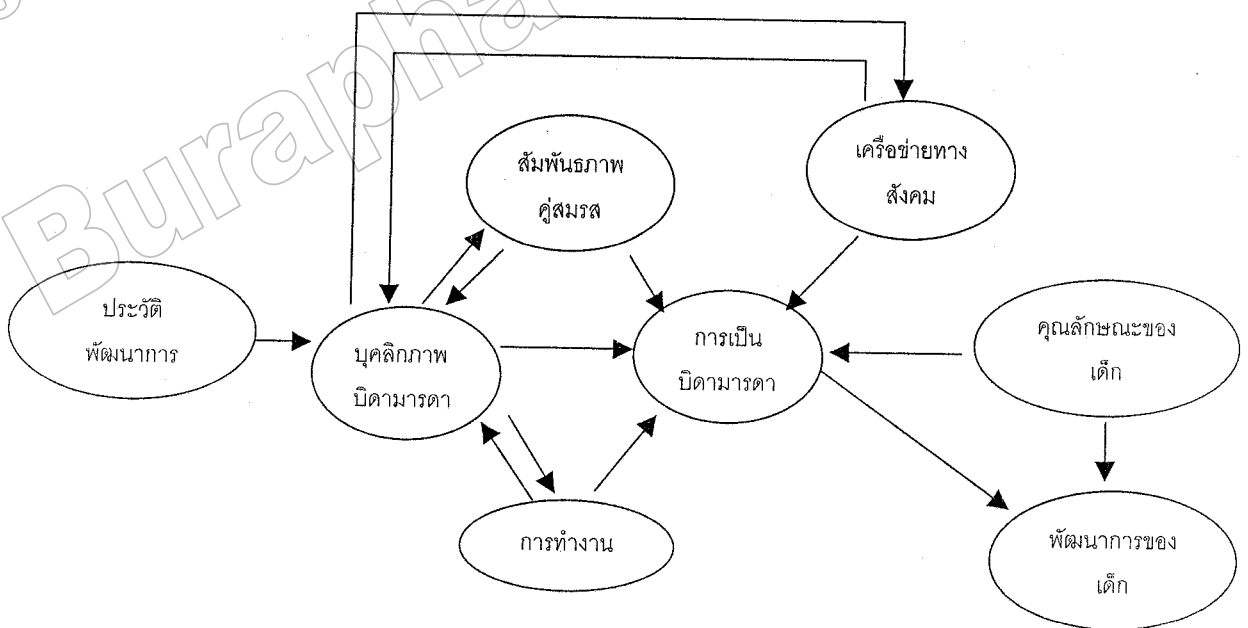
คุณลักษณะเฉพาะของเด็ก

คุณลักษณะของเด็กที่มีผลกระทบต่อการทำหน้าที่ของบิดามารดา คือ พื้นฐานอารมณ์ของเด็ก ลักษณะพื้นฐานอารมณ์ของเด็กที่แตกต่างกันทำให้การตอบสนองของบิดามารดาแตกต่างกัน เด็กที่มีลักษณะเป็นเด็กที่เลี้ยงยาก (difficult child) จะกระตุ้นให้บิดามารดาเกิดความโกรธได้ง่าย และมักได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษมากกว่า (Lee & Bateds, 1985 cited in Belsky, 1984) โดยเฉพาะในวัยทารกที่มีลักษณะหงุดหงิดง่าย จะบั่นทอนการทำหน้าที่ของบิดามารดาได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ แคมป์เบล (Campbel, 1979 cited in Belsky, 1984) ในการศึกษากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นมารดากับบุตร เมื่อลูกมีอายุได้ 3 เดือน พบว่ามารดาที่มีความรู้สึกรำคาญของตนเป็นเด็กเลี้ยงยาก จะเอาใจใส่ลูกน้อยลง และในช่วงที่ลูกอายุ 3-8 เดือน มารดาจะเพิกเฉยต่อการร้องไห้ของลูกมากขึ้น เช่นเดียวกับการศึกษาของ เคลลี (Kelly, 1976 cited in Belsky, 1984) ได้รายงานถึงมารดาที่มีบุตรอายุ 4 เดือนที่มีอารมณ์ฉุนเฉียว จะมีปฏิกริยาในแง่ลบต่ออารมณ์ของลูก จากการศึกษาดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นว่า ลักษณะเฉพาะตัวของเด็กเองได้สร้างความยากลำบากในการเลี้ยงดู และมีผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพและความเอาใจใส่ในการเลี้ยงดูจากบิดามารดาซึ่งทำให้บิดามารดาไม่สามารถทำหน้าที่บิดามารดาที่เหมาะสมได้และอาจก่อให้เกิดการเป็นบิดามารดาที่ใช้วิธีการรุนแรงในการดูแลเด็กในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาอิทธิพลของพื้นฐานทางอารมณ์ของเด็กวัยก่อนเรียน ต่อแนวโน้มการเป็นบิดามารดาที่ใช้ความรุนแรงด้านร่างกายต่อบุตร

เบลล์ก็ยังอธิบายว่าบริบทของแหล่งความเครียด ซึ่งได้แก่สัมพันธภาพของคู่สมรส เครือข่ายทางสังคม และประสบการณ์อาชีพของบิดามารดามีผลต่อลักษณะส่วนบุคคลของบิดามารดา ซึ่งหมายถึงบุคลิกภาพและความผาสุกทางจิตใจโดยถ้าบิดามารดาที่มีความสัมพันธ์ระหว่าง

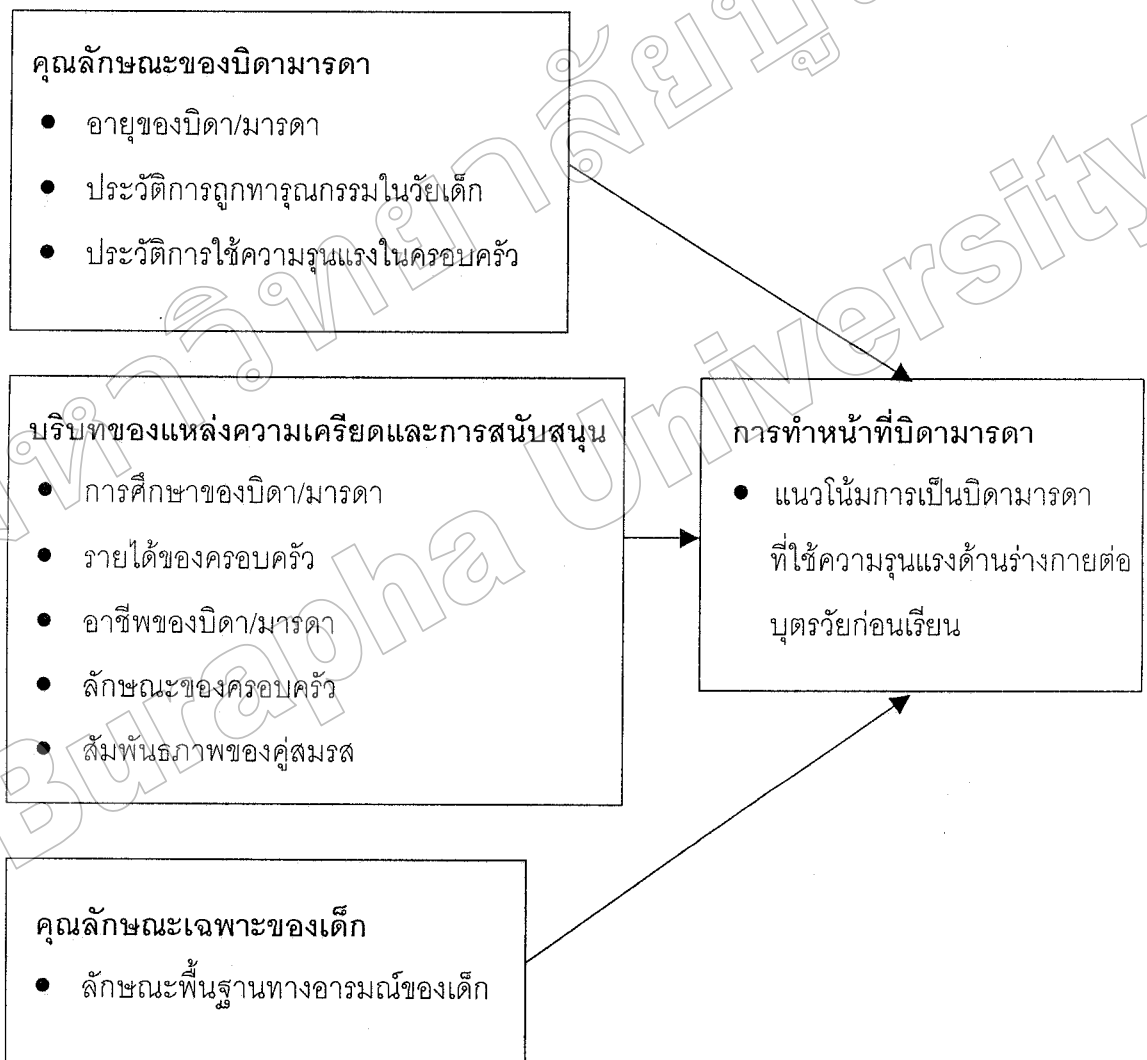
คู่สมรสดี มีเครือข่ายทางสังคมและประสบการณ์อาชีพที่ดี ก็จะเป็นตัวสนับสนุนให้บิดามารดา มีบุคลิกภาพและความผาสุกทางจิตใจดี ส่งผลให้สามารถทำหน้าที่บิดามารดาได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าบิดามารดา มีความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรสไม่ดี มีเครือข่ายทางสังคม และ ประสบการณ์ทางอาชีพที่ไม่ดี ก็จะเป็นแหล่งของความเครียดมีผลต่อบุคลิกภาพและความผาสุกทางจิตใจและส่งผลให้ไม่สามารถทำหน้าที่บิดามารดาที่มีประสิทธิภาพได้ กลายเป็นบิดามารดาที่ใช้ความรุนแรงต่อบุตร

เบลสกีพบว่า ประวัติพัฒนาการของบิดามารดาและบริบทของแหล่งของความเครียด และการสนับสนุนอันได้แก่ ความสัมพันธ์ในชีวิตสมรส เครือข่ายทางสังคม และประสบการณ์การทำงาน มีผลกระทบต่อคุณลักษณะของบิดามารดา ซึ่งหมายถึง บุคลิกภาพและความผาสุกทางจิตใจของบิดามารดา และส่งผลต่อการทำหน้าที่ของบิดามารดา และพัฒนาการของเด็ก และพบว่า ปัจจัยทั้งสามด้านไม่ได้มีอิทธิพลอย่างเท่าเทียมกันในการสนับสนุนหรือ บั่นทอนการทำหน้าที่บิดามารดาโดยปัจจัยด้านบุคลิกภาพและความผาสุกทางจิตใจของพ่อแม่ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลมากที่สุดที่จะกำหนดและสนับสนุนการทำหน้าที่ของบิดามารดา รองลงมาคืออิทธิพลของปัจจัยด้านบริบทของแหล่งของความเครียดและการสนับสนุน ซึ่งมีอิทธิพลมากกว่าปัจจัยด้านลักษณะเฉพาะของบุตร เบลสกีไม่ได้กำหนดความหมายพัฒนาการของเด็กไว้โดยเฉพาะ แต่เชื่อว่าเป็นผลจากการทำหน้าที่ของบิดามารดา การค้นพบจากการศึกษาวิจัยดังกล่าว เบลสกีได้เขียนแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ทฤษฎีกระบวนการสมรรถนะในการเป็นบิดามารดาของ เบลสกี (Belsky, 1984, p. 84)

ในงานวิจัยครั้งนี้ ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลของบิดา/มารดา ได้แก่ อายุ ประวัติการถูกทารุณกรรมในวัยเด็ก และ ประวัติการใช้ความรุนแรงในครอบครัว ปัจจัยด้านบริบทของแหล่งความเครียดและการสนับสนุน ได้แก่ การศึกษาของบิดา/มารดา รายได้ของครอบครัว อาชีพของบิดา/มารดา ลักษณะของครอบครัว สัมพันธภาพของคู่สมรส คุณลักษณะของเด็ก หมายถึงพื้นฐานทางอารมณ์ของเด็ก ซึ่งคาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการทำหน้าที่บิดามารดา หมายถึงแนวโน้มการเป็นบิดามารดาที่ใช้ความรุนแรงด้านร่างกายต่อบุตรวัยก่อนเรียน สามารถเขียนเป็นแผนภาพได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในการวิจัย